

Novela Občianskeho zákonníka

zavedenie povinnosti zverejňovania zmlúv s účasťou štátu na internete ako podmienky ich platnosti

Zámer opatrenia: transparentné a hospodárne nakladanie s verejnými financiami a zníženie korupcie

Obsah opatrenia:

- novelizované boli tri zákony, a to Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a zákon o slobodnom prístupe k informáciám
- zmluvy, ktoré sa majú zverejniť, sú účinné až dňom nasledujúcim po dni zverejnenia
- pri odstúpení od zmluvy sa bude vyžadovať zverejnenie
- ak zmluva nebude zverejnená do troch mesiacov bude pokladaná za neplatnú
- zamedzuje sa vzniku tzv. nevypovedateľných zmlúv (stávajú sa takmer nevypovedateľné napríklad pri dojednaní neprimerane dlhej výpovednej lehoty)
- povinne sa zverejňujú objednávky tovarov a služieb a ich faktúr
- vláda má právo ustanoviť, ktoré objednávky a faktúry sa vzhľadom k hodnote tovarov a služieb nebudú zverejňovať
- novela platí pre zmluvy, ktoré boli uzatvorené po 1. januári 2011
- novela mení aj infozákon, v ktorom definuje zverejňovanú zmluvu tromi znakmi:
  - personálny znak
  - znak formy zmluvy
  - vecný znak
- ak informácia v zmluve obsahuje utajované skutočnosti, bankové alebo daňové tajomstvo, nezverejňuje sa
- obchodné tajomstvo sa bude zverejňovať
- inštitúcie budú zmluvy zverejňovať na svojich webových stránkach poprípade budú zverejnené v Obchodnom vestníku alebo v Centrálnom registri zmlúv

Názory proponentov:

- úpravou sa posilní informovanosť daňovníkov a poplatníkov o nakladaní s ich príspevkami, ktoré sa stávajú súčasťou verejných prostriedkov
- navrhovaný mechanizmus núti povinné osoby, aby pri nakladaní s verejnými prostriedkami dbali najmä na právnu a ekonomickú výhodnosť alebo aspoň vyváženosť práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy
- novela zavádza jasné pravidlá, ktoré zabezpečia transparentné a hospodárne nakladanie s verejným majetkom a s verejnými prostriedkami
- zverejňovaním zmlúv sa výrazne zvýši tlak na orgány verejnej moci a tie budú hospodáriť zodpovedne
- skoncuje sa s nevýhodnými a často predraženými zmluvami, ktoré zostávali skryté za dverami ministerstiev, úradov alebo obcí

Názory oponentov:

- novela spôsobí obrovské zvyšovanie finančnej a administratívnej náročnosti
- novela neakceptuje technické, personálne ani finančné možnosti samospráv
- uverejňovanie zmlúv je nástenkou, z ktorej sa číta výsledok ale nie proces, čo nemôže zabezpečiť transparentnosť obstarávania
- zverejňovanie zmlúv a faktúr ešte viac zaťaží už aj teraz nedofinancované rozpočty miest a obcí, pretože budú musieť hľadať zdroje, z ktorých pokryjú digitalizáciu kontraktov
- uvedená úprava prispieje k nedôvere podnikateľského prostredia vstupovať do zmluvných vzťahov s povinnými osobami

Primárny zdroj: Novela (č. 546/2010) zákona (č. 40/1964) Občiansky zákonník

<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3420#IIICit>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 9.12.2010 v NR SR v 3 čítaní; účinnosť od: 1.1.2011

Navrhovateľ: Ministerstvo spravodlivosti SR